

VÉLEMÉNYEM SZABÓ T. ÁDÁM EGYIK UTCANEVEZÉSI JAVASLATÁRÓL

PAIS DEZSŐ ezerfelé ágazó érdeklődése még az utcaneveket is érintette egy-egy villanásnyi cikk erejéig /MNY. XXXIX, 264; I, 506--13/, de nem merek most órá hivatkozni, mikor SZABÓ T. ÁDÁM-mal vitába szállok, pedig meggyőződésem, hogy az ő szellemében teszem, s nekem adna igazat. Nem is vitatkozom én tulajdonképpen most, hisz majdnem mindenben egyetérték SZABÓ T. ÁDÁM-mal, csak éppen „fölszisszenek”, mint ahogyan ő ezt előre gondolta, várta. /Ezt sem tenném, ha nem maradt volna ez a lap üresen e kötetben. Véleményem ugyanis csupán szerény részlete egy régóta foglalkoztató témának, amit a magyar nevek ritmusáról írnék majd egyszer./

Előttém szólónak az a javaslata készlet ellentmondásra, hogy a mai határokon kívül eső városnevek régi magyar nevei mellé vegyük esetleg föl utcaneveinkbe a mai nem-magyar elnevezéseket is. Azt hiszem, elsősorban a nacionalista szellem oldaláról várta a szösszenetet SZABÓ T. ÁDÁM, s én most mégis inkább névtanosi mi-voltomban vétóزم meg javaslatát.

Elsősorban gyakorlati szempontból nem érzem megfelelőnek a hosszú utcaneveket /nehézkések, bonyodalmasak, kiejtésük, leírásuk egyaránt hosszas; hosszú a tájékoztatási áttételük, tudati akcióláncuk stb./, de nyelvi szempontból is kifogásolhatók. HORVÁTH JÁNOS Versritmusú szólások a kötetlen beszédben /MNYTK. 100. sz./ című munkája több helyütt is megállapítja, hogy akaratlanul ritmikus beszédre, többnyire teljes ütemek 2/2, 4/4 stb. alkotására törekszik a nyelv a kötött szókapcsolatok terén. A nevek-ről nem beszél, de megfigyelhető ez a törekvés keresztneveink alakulásában, aminek eredményeként többségük teljes és becézett alakjában is kétszótagúvá vált; családneveinkben, helyneveinkben stb. Ezért sem illenek bele utcanévrendszerünkbe a Népköztársaság útja, November hetedike tér, Vöröshadsereg útja stb. típusú nevek.

Ezek után talán érthető, hogy mint névtanos sem lelkesednék a Kolozsvár-Cluj-Napoca utca, Pozsonyi-Bratislavai út, Nagyvárad-Oradea tér stb. elnevezésekért.

HAJDÚ MIHÁLY